

**CERCETĂRI BIBLIOMETRICE PE DOMENII DE ȘTIINȚĂ
ÎN COLECȚIILE UZUALE**

**COMPARTIMENTUL PSIHOLOGIE DIN COLECȚIA SĂLII DE
LECTURĂ NR. 3 „ȘTIINȚE PSIHOPEDAGOGICE, NATURALE,
REALE. ARTĂ”**

THE COMPARTMENT PSYCHOLOGY FROM READING ROOM
COLLECTION NO. 3 „PSYCHO-PEDAGOGICAL SCIENCES,
NATURAL, REAL. ART "

Angela HĂBĂȘESCU   Valentina VACARCIUC   Maria POSTOLATI

Abstract: *The study presents an analysis of the structure, development and use of documents in the field of Psychology, 159. 9 UDC classification from reading room collection. Total collection of reading room is 25 096 units, of which 25 096 units materials are books. It has been researched 832 copies in 672 titles, representing 4.3% of all fund. It was appreciated the relevance of the documentary fund professional interests of students, professors and teachers.*

„Accesul la informație, la știință și la cultură sînt drepturi fundamentale
ale omului, care împreună cu dreptul la educație sînt recunoscute
peste tot în lume ca elemente cheie ale unei dezvoltări durabile a umanității
și a progresului economic și social.”
(Conferința IFLA, Copenhaga, 1997)

Biblioteca universității din Bălți este tipul de bibliotecă destinată cu precădere elevilor, studenților, cadrelor didactice universitare și cercetătorilor. Ea deține colecții variate, de un înalt nivel științific care sînt mereu actualizate. Una din activitățile fundamentale ale oricărei biblioteci este achiziția de documente, care este influențată de solicitările utilizatorilor săi. Cărțile ce îmbogățesc o colecție sînt aducătoare de o informație amplă, publicațiile în serie reflectă tendințele noi de dezvoltare ale științei.

Un rol important în desfășurarea procesului didactic îl au colecțiile variate ale Bibliotecii, inclusiv și colecția sălii de lectură nr. 3 *Științe psihopedagogice, naturii, reale, artă*, care este un important cîmp informațional pentru utilizatori, cu un fond de 25 096 volume: 19 198 exemplare cărți și 5 898 exemplare publicații seriale, din care 14 118 documente sînt în limba română, 10 683 în limba rusă și 295 în limbi străine, literatură didactico-metodică – 11 370 ex. documente, literatură științifică de specialitate -10 451 documente, beletristică – 3 275 volume.

Analiza structurii, dezvoltării și utilizării colecțiilor este o necesitate în lucrul fiecărei biblioteci. În perioada 01.01.2010-31.12.2012 s-a efectuat o cercetare cantitativă și calitativă a documentelor din compartimentul *Psihologie* din colecția sălii de lectură *Științe psihopedagogice, naturale, reale, artă*. Analiza este efectuată în raport cu documentele din stoc, cu opiniile utilizatorilor, precum și indicatorii de performanță.

Obiectul cercetării:

- ▶ compartimentul *Psihologie*, indicele de clasificare **159.9**

Psihologia studiază lumea internă a omului ca subiect conștient al dezvoltării sociale, de care trebuie să se țină cont în procesul educației și instruirii, la pronosticarea comportării și activității oamenilor. Termenul de psihologie a apărut la mijlocul secolului trecut și provine de la două cuvinte din limba greacă: „psyche” (suflet) și „logos” (știință) - știința despre suflet. Psihologia științifică stabilește legitățile de apariție a fenomenelor psihice, ea explică modul cum aceste fenomene psihice determină acțiunile omului, faptele sale, atitudinea față de alți oameni.

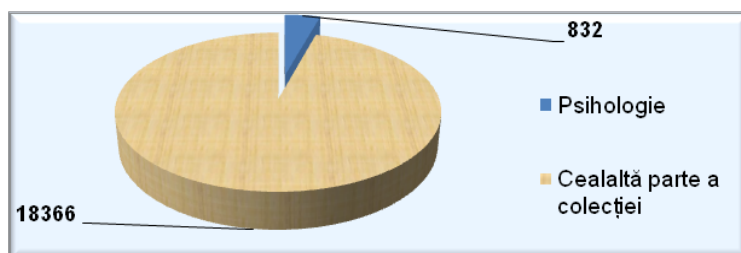
Scopul principal al acestei lucrări este:

- ▶ asigurarea unei colecții adecvate susținerii procesului instructiv-educativ universitar;
- ▶ analiza corespunderii fondului de carte din domeniul respectiv cu necesitățile de informare în domeniul de instruire și cercetare științifică;
- ▶ depistarea celor mai solicitate titluri de documente din acest domeniu.

Obiectivele de bază ale acestei cercetări le constituie analiza aspectelor calitative ale utilizării informației din compartimentul respectiv de către utilizatori și identificarea zonelor de activitate ce necesită schimbări.

În colecția sălii de lectură domeniul *Psihologie* cuprinde **832** de cărți, ce constituie 4,3% din tot fondul de carte din sală. La 01.01.2013 fondul de carte în sală constituie **19 198** exemplare.

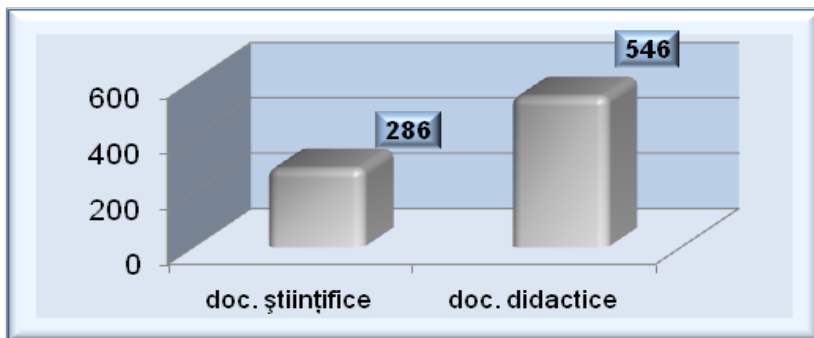
Fig. 1. Raportul compartimentului de Psihologie față de colecția totală de carte

Tabelul nr. 1 Structura domeniului investigat

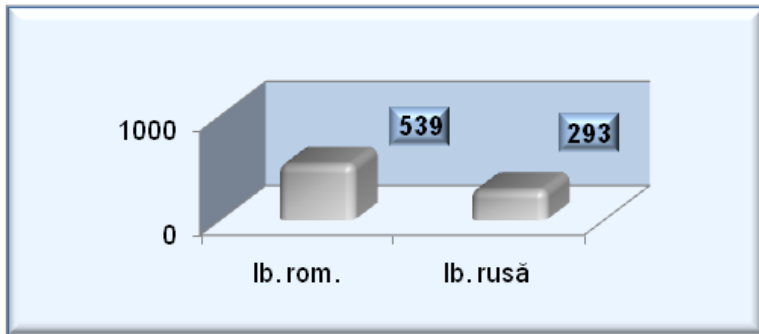
Denumirea compartimentului	Exemplare (limba română)	Titluri (limba română)	Exemplare (limba rusă)	Titluri (limba rusă)
159.9 Psihologie	354	311	184	179
159.9(03) Psihologie. Surse de referință	3	3	5	3
159.9 (072) Psihologie. Metodica predării	-	-	5	3
159.9(073.3) Psihologie. Planuri de învățământ	1	1	-	-
159.9(073.8) Psihologie. Programe analitice	38	37	2	2
159.9 (075) Psihologie. Manuale	1	1	2	2
159.9 (075.3) Psihologie. Manuale pentru școala secundară	-	-	2	1
159.9 (075.32) Psihologie. Manuale pentru învățământul liceal	32	11	7	4
159.9(075.8) Psihologie. Manuale pentru învățământul superior	110	47	86	67
Total	539	411	293	261

Fig. 2. Domeniul Psihologie per tip de documente și limbi la 01.01.13

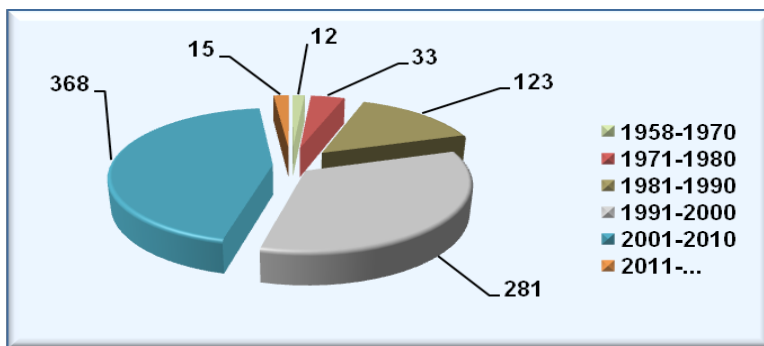

Din diagrama ce reflectă conținutul colecției după tip document, se observă că în structura compartimentului prevalează literatura didactică. Criteriul lingvistic este un indice foarte important pentru analiză, deoarece studenții studiază psihologia în limbile română și rusă.

Fig. 3. Situația colecției după criteriul lingvistic

Fig. 4. Structura compartimentului per ani de ediție

Din diagramă rezultă că 46% de cărți din acest compartiment sînt editate după anul 2000.

Prezentăm în continuare cîteva din cele mai vechi cărți din colecția sălii și numărul lor de împrumuturi.

► **RALEA, Mihai.** Istoria psihologiei. București: Ed. Acad. R. P. R., 1958. 390 p.

În anul 2012 a fost solicitată de 83 de ori.

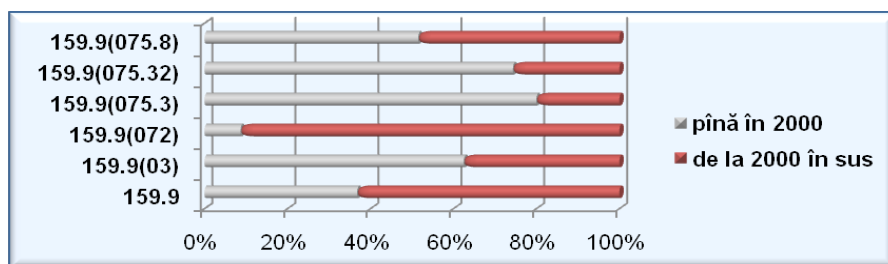
La subcapitolul *Istoria psihologiei* această lucrare este principala sursă din numărul mic de cărți (4 cărți în 2 titluri) în limba română.

► **Tratat de psihologie experimentală.** București: Ed. Acad. R. P. R., 1963. 650 p.

În anul 2012 solicitată de 65 ori.

Solicitarea acestor documente ne demonstrează faptul, că ele nu sînt depășite moral, deoarece problemele tratate sînt actuale și astăzi. *Psihologia* ca știință despre om nu are limite în timp.

Fig. 5. Structura compartimentului per ani de ediție

Conform diagramei majoritatea manualelor pentru școli, licee și colegii din domeniul ***Psihologie*** au ani de ediție mai vechi decît anul 2000. Fiind editate în secolul trecut aceste documente sînt foarte utile și solicitate de utilizator. Acest lucru ne demonstrează și datele din tabelul următor.

Tabelul nr. 2. Cele mai solicitate titluri în anul 2012 din acest compartiment sînt:

N/r	Autorul	Titlul	Locul și anul de ed.	Împrumut
1.	Zlate, Mielu	Introducere în psihologie	Iași: Polirom, 2003-2007	565
2.		Psihologia generală (red. Bogoslovski V.)	Ch.: Lumina, 1992	535
3.	Cosmovici, Andrei	Psihologie generală	Iași: Polirom, 2005	520
4.	Șchiopu, Ursula	Psihologia vîrstelor. Ciclurile vieții	București: Ed. did. și ped., 1995	480
5.		Dicționar enciclopedic de psihologie (coord. Șchiopu U.)	București: Ed. Babel, 1997	430
6.		Psihologie generală: Suport de curs	Ch.: Centrul Edit.-Poligr. Medicina, 2007	405

7.		Psihologia vîrstelor și pedagogică (red. Vlas V.)	Ch.: Lumina, 1992	375
8.		Psihoteste V. 1 și 2	București: Societatea "Știință și tehnică", 1997	355
9.	Golu, Mihai	Fundamentele psihologiei V. 1 și 2	București: Ed. Fundației "România de mâine", 2000	330
10	Sillami, Norbert.	Dicționar de psihologie	București: Univers enciclopedic, 2000	300

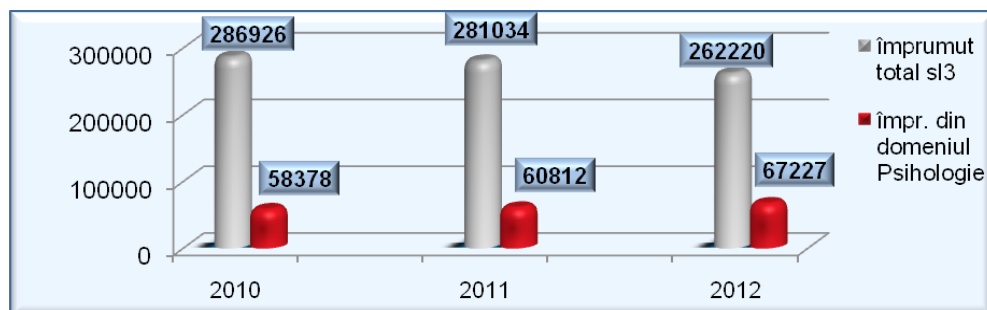
Am constatat că cea mai solicitată carte în anul 2012 a fost:

- ▶ **ZLATE, Mielu.** Introducere în psihologie. Iași: Polirom, 2007. 416 p.
De ce ?

Deoarece se caracterizează prin:

- ✓ Accesibilitatea, organizarea și structurarea logică a lucrării;
- ✓ Caracterul de sinteză al lucrării, oferirea diferitor concepții cu privire la problemele abordate;
- ✓ Actualitatea problematicii tratate;
- ✓ Sînt puse la dispoziție informațiile menite să contribuie la formarea reprezentărilor sociale corecte despre psihologie și psihologi.

Fig. 6. Ponderea împrumuturilor de carte din domeniul Psihologie timp de 3 ani

Se atestă faptul că, deși împrumutul total în sala de lectură este în scădere, indicele de împrumut din domeniul *Psihologie* a crescut în comparație cu anii precedenți.

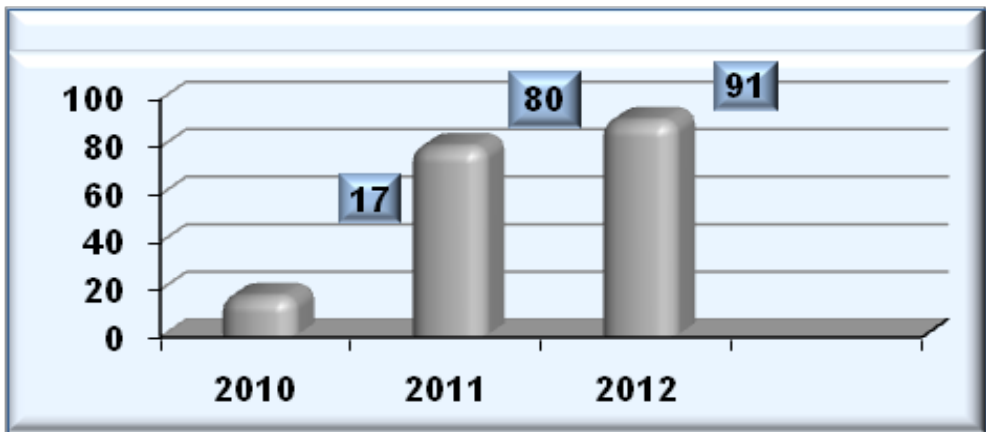
Rata de utilizare a documentelor per utilizator activ din domeniul *Psihologie* a crescut în anii 2010-2012 de la 14 la 16, 6. Se manifestă o creștere

nu numai a cerințelor față de obiectul de studiu la studenții facultății de bază (*Psihologie și Asistență Socială*), ci și a interesului față de *Psihologie* a celorlalte categorii de utilizatori.

Pentru anul 2012 achizițiile în sala de lectură au fost de 1 870 exemplare documente (814 cărți / 1 056 publicații seriale). Din ele 91 de cărți sînt din domeniul *Psihologie*. Am analizat achizițiile în perioada anilor 2010 – 2012.

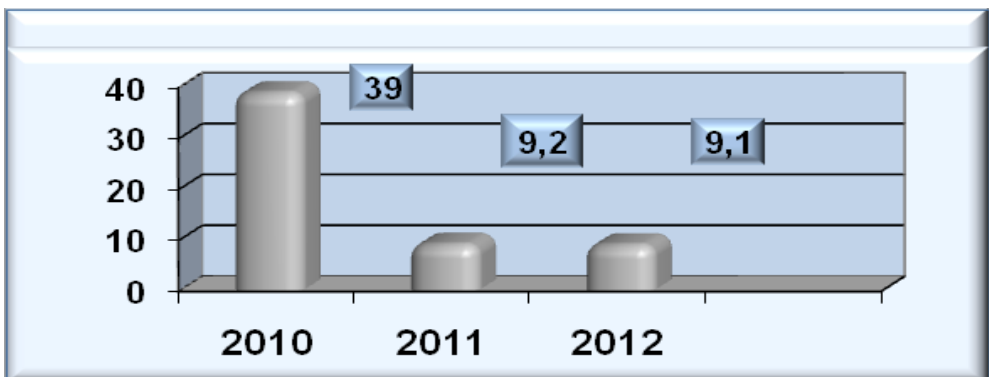
- ▶ 2010 – 17 exemplare în 16 titluri;
- ▶ 2011 – 80 exemplare în 74 titluri;
- ▶ 2012 – 91 exemplare în 72 titluri.

Fig. 7. Dinamica achizițiilor la domeniu în colecția sălii de lectură

Se observă o creștere a numărului achizițiilor la acest compartiment din an în an.

Fig. 8. Rata de înprospătare a domeniului (date calculate)

Achiziții reprezentative în anul 2012

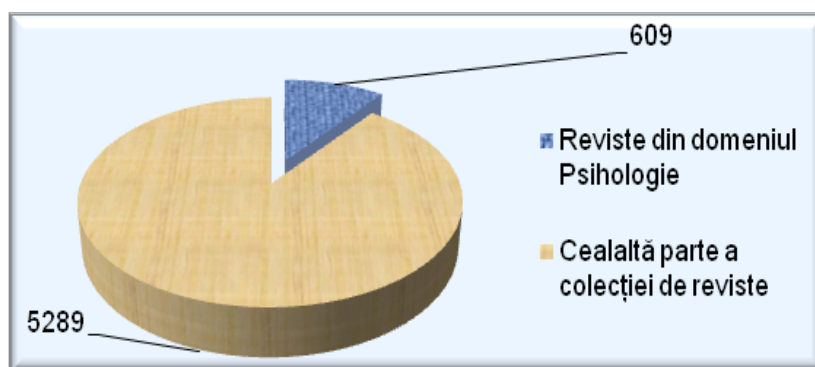
- ▶ **MOSER, Gabriel.** Introducere în psihologia mediului. Iași: Polirom, 2009. 286 p.;
- ▶ **83 de jocuri psihologice pentru animarea grupurilor.** Iași: Polirom, 2008. 204 p.;
- ▶ **ROBINSON, Bernard.** Psihologie clinică: De la inițiere la cercetare. Iași: Polirom, 2010. 499 p.;
- ▶ **SIMISTER, C. J.** Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței și creativității copiilor. Iași: Polirom, 2011. 268 p.;
- ▶ **VALLIERES, Suzanne.** Trucuri psihologice pentru părinți: Cum să ne educăm copilul (9-12 ani). Iași: Polirom, 2012. 260 p.;

Sala de lectură oferă posibilitatea de a consulta nu numai cărți, dar și publicații seriale care reprezintă o importantă sursă de informare și cunoaștere pentru toate categoriile de utilizatori. Serialele sînt deosebit de utile în comunitățile științifice, deoarece conțin cea mai actuală informație dintr-un domeniu.

Fondul de publicații în serie a sălii cuprinde cele mai reprezentative publicații periodice, majoritatea apărute după anul 2000, acestea acoperind necesitățile de informare ale utilizatorilor .

Fig. 9. Structura colecției de reviste a sălii de lectură

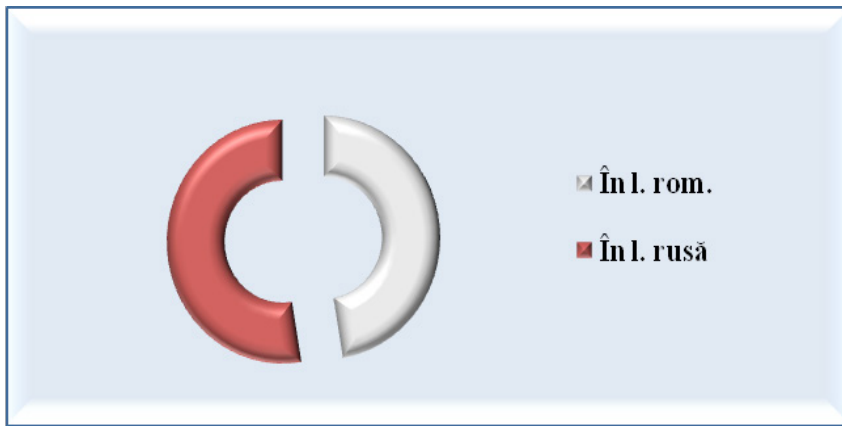

Sala de lectură dispune de **5 898** exemplare de publicații în serie în **364** titluri :

- ▶ **185** titluri în limba română,
- ▶ **153** – în limba rusă
- ▶ **26** – în limbi străine.

Fig. 10. Reviste din domeniul Psihologie

Din domeniul *Psihologie* sînt 19 titluri:

- ▶ 9 – în limba română,
- ▶ 10 – în limba rusă.

Cele mai solicitate titluri în limba română sînt:

Psihologia, Psihologie, Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială, Psihologia socială, Revista de psihologie, Revista de psihologie organizațională etc.

Titluri solicitate de publicații în serie în limba rusă:

Вопросы психологии, Мир психологии, Психологический журнал, Психология в ВУЗЕ, Школьный психолог etc.

Analiza bibliometrică a compartimentului *Psihologie* a pus în evidență caracteristicile: prevalarea literaturii didactice, publicațiilor în limba română, insuficiența literaturii la unele capitole.

Concluzii:

- ▶ fondul info-documentar la acest domeniu corespunde în mare parte cerințelor de informare – documentare – cercetare, în pofida faptului că 54% de documente din acest compartiment sînt editate pînă în anul 2000;
- ▶ achizițiile documentelor din domeniul *Psihologie* sînt în permanentă creștere, majoritatea literaturii achiziționate în ultimii ani se află în sala de lectură, fiind într-un singur exemplar;
- ▶ solicitarea documentelor din domeniul *Psihologie* crește, utilizatorii apelînd tot mai frecvent la literatura didactică, cu precădere în limba română;
- ▶ este necesar de achiziționat literatură la subcompartimentul *Istoria psihologiei*.

Referințe bibliografice:

1. Bibliometrie [online]. [citat 12 iunie 2012]. Disponibil: <http://de.Wikipedia.org/wiki/Bibliometrie>
2. Bibliometrie [online]. [citat 12 iunie 2012]. Disponibil: <http://www.dexx.ro/index.php?a=term&d=Dictionar+explicativ+roman&t=bibliometrie>
3. JARNEVING, Bo. Cercetări în știința bibliotecii. Un studiu bibliometric al literaturii privind cercetarea asupra bibliotecilor publice [online]. [citat 14 mai 2012]. Disponibil: <http://www.lisr.ro/9-10-jarnevling.pdf>
4. PRODAN, Viorica. Interpretarea bibliometrică a unei bibliografii de specialitate [online]. [citat 16 martie 2012]. Disponibil: <http://abr.org.ro/www.abr.org.ro/BD%20full%20text%20Buletin%20ABIR/124.pdf>